

عنوان مقاله:

ارزیابی دورگ گیری بین و درون گونه ای کلن های صنوبر *P. deltoides* و *Populus nigra*

محل انتشار:

فصلنامه علوم و تحقیقات بذر ایران، دوره 8، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

فاطمه احمدلو - استادیار پژوهش، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

عباس قمری زارع - دانشیار پژوهش، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

محسن کلاگری - دانشیار پژوهش، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

آزاده صالحی - استادیار پژوهش، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

مهديه صالحی وزده نظری - کارشناس محقق پژوهش، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

تحقیق حاضر با هدف استفاده از توانمندی ارقام پر محصول معرفی شده برای تولید دورگ های جدید و ارزیابی صفات مورفولوژیک و آناتومیک نهال های دورگ بین گونه ای *P. nigra* و *P. deltoides* انجام شد. در پروژه حاضر از پایه های نر و ماده کلن های برتر صنوبر نیگرا و دلتوئیدس که به لحاظ عملکرد تولید چوب و کیفیت تنه مناسب T عملکرد مناسبی داشته و به بخش اجرا معرفی شده اند، استفاده شد. در زمستان ۹۷ جوانه های حامل گل از شاخه های گلدار پایه ماده به طول حدود ۶۰ الی ۱۰۰ سانتی متر از شاخه های انتهایی درخت جدا و در گلدان های ۲۰ لیتری حاوی مخلوط خاک، ماسه و کود دامی کاشته شدند. برای تهیه دانه گرده، تعداد کافی از شاخه های گل دار از شاخه درخت نر هر یک از گونه های *P. nigra* و *P. Deltoids* جدا و در داخل ظرف آب قرار داده شده و با باز شدن شاتون های گل نر، گرده ها جمع آوری شدند. عمل گرده افشانی به وسیله قلموی آغشته به گرده به صورت گرد و غبار انجام شد. پس از رسیدگی کامل کپسول ها، خوشه ها (کاتکین) جمع آوری شده و تمامی کپسول های دورگ و آزادگرده افشان سترون شده به صورت شکاف داده شده در شرایط محیط کشت $MS \frac{1}{2}$ فاقد هورمون کشت شدند. گیاهچه های تولید شده در اندازه بلندتر از ۱ تا ۲ سانتی متری به جی فی پات با مخلوطی از پرلیت و پیت ماس و ماسه منتقل و در گلخانه نگهداری شدند و مشخصه های درصد آلودگی و ارتفاع گیاهچه های درون شیشه و تعداد گیاهچه های منتقل شده به جی فی پات یادداشت شد. پس از سازگاری تدریجی، نهال های دورگ به گلدان های بزرگ انتقال یافتند و پس از دو سال بر اساس صفات کمی مانند ارتفاع، قطر یقه، شاخه و مشخصه های کمی و آناتومی برگ مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که بیشترین ارتفاع شاتون، تعداد و وزن کپسول در تلاقی آزادگرده افشان وجود داشت. تعداد ۲۸ نتاج از تلاقی های مختلف صنوبر به دست آمد. بیشترین ارتفاع ساقه در تلاقی های $PD \text{♀} \times PS \text{♂}$ (*P.* *deltoides* Samsun $\times$ *P.* *deltoides* Marquette) و $PD \text{♀} \times PB \text{♂}$ (*P.* *deltoides* Marquette $\times$ *P.* *nigra* betulifolia) و بیشترین زاویه شاخه، سطح برگ و ویژه برگ در تلاقی آزادگرده افشان $PD \text{♀}$ (*P.* *deltoides* Marquette) مشاهده شد.

کلمات کلیدی:

دورگ گیری، صنوبر، کپسول، محیط کشت، نهال، وراثت پذیری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1438699>

